

Aika 07.11.2025, klo 10:00

Paikka Sähköinen kokous

Käsiteltävät asiat

- § 155 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen**
- § 156 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 157 Lausunto lausuntopyyntöön YVA-ohjelmasta, Kupinavaaran tuulivoimahanke, Ranua,**
- § 158 Kokouksen päättäminen**

Osallistujat

Päivi Salminen, puheenjohtaja
Juho-Matti Pekkala, 1. varapuheenjohtaja
Marita Kuoksa, sihteeri
Kaj Hellsten
Jouko Lampela
Anne Liedes
Vilma Ohinmaa
Ella Partanen
Ella Siltanen
Juha Uurtamo
Iina Ahokas
Kirsi Alanne, kaupunginlakimies
Tarja Bergman, johtava ympäristötarkastaja
Aimo Ekonoja
Pirjo Hietala
Elina Holm
Juha Joonas
Marja Juustovaara
Hannu Kangas, johtava rakennustarkastaja
Rauno Kelahaara, Ranuan jäsen
Sini-Sisko Kilpeläinen, terveysvalvonnan johtaja
Esa Kiviniemi
Jari Kortessalmi, rakennustarkastaja
Paulina Koskeniemi
Hannu Kuukasjärvi
Erkki Löf
Pertti Onkalo, toimialajohtaja
Henna Penttilä, vs. hallintopäällikkö
Hannu Pessa, konsernitalouspäällikkö
Sara Seppänen
Susanna Viitala

§ 155

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus sekä työjärjestyksen hyväksyminen

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Kangas, johtava rakennustarkastaja

Ympäristölautakuna toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi ja hyväksyy työjärjestyksen.

§ 156

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Kangas, johtava rakennustarkastaja

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajaksi valitaan Juha Uurtamo ja varalle Ella Siltanen.

Pöytäkirja on tarkastettava viimeistään 10.11.2025.

Pöytäkirja julkaistaan 11.11.2025 nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon [www.rovaniemi.fi/päätöksenteko](http://www.rovaniemi.fi/paätöksenteko).

§ 157

Lausunto lausuntopyyntöön YVA-ohjelmasta, Kupinavaaran tuulivoimahanke, Ranua,

ROIDno-2025-4061

Valmistelijat / lisätiedot:

Pekka Peuranen, ympäristötarkastaja, pekka.peuranen@rovaniemi.fi
Päivi Rata-Romakkaniemi, terveystarkastaja, paivi.rata-romakkaniemi@rovaniemi.fi

Liitteet

1 Lausuntopyyntö_YVA_ohjelmasta_Kupinavaaran_tuulivoimahanke_Ranua.

**LAUSUNTO KUPINAVAARAN TUULIVOIMAHANKE, YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN
ARVIOINTIOHJELA, RANUA, ROVANIEMI**

Lausunnon antaja:

**Rovaniemen kaupungin ja Ranuan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen,
Rovaniemen kaupungin ja Ranuan kunnan terveydensuojeluviranomainen**

Lapin ELY-keskus on yhteysviranomaisena pyytänyt em. viranomaisilta lausuntoa Kupinavaaran tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (YVA-ohjelma).

YVA-menettely

YVA-menettely ei ole varsinainen lupamenettely. YVA-menettelyssä tarkastellaan hankkeen vaikutuksia ihmisiin, ympäristön laatuun ja tilaan, maankäyttöön, elinkeinoihin ja luonnonvaroihin sekä näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin. YVA-ohjelma sisältää mm. työohjelman sekä esityksen tarvittavista selvityksistä ja menetelmistä. Arviointityön tulokset esitetään YVA-selostuksessa. Toiminnan kehittäminen alueella jatkuu tarvittavilla lupa- ja kaavaprosesseilla. Hankkeesta vastaava on Winda Energy Oy. Hankkeen yhteysviranomainen on Lapin ELY-keskus ja YVA-menettelystä vastaavana YVA-konsulttina on FCG Rakennettu Ympäristö Oy.

Hankkeen kuvaus

Winda Energy Oy suunnittelee enintään 105 tuulivoimalan rakentamista Ranuan kunnan ja Pudasjärven kaupungin alueille. Tuulivoimala-alueen etäisyys Ranuan keskusta on noin 25 km ja Pudasjärven keskusta on noin 40 km. Hankkeessa suunniteltujen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on noin 350 metriä. Tuulivoimaloiden yksikköteho on 10 MW ja yhteisteho on maksimissaan 1050 MW. Tuulivoima-alue on kooltaan noin 12 520 hehtaaria. Tuulivoima-alueelle rakennettaisiin lisäksi sähköasema, huoltotiet sekä tuulivoimaloiden välinen maakaapelointi. Lähimpiä kyliä ovat Saariharju, Kuukasjärvi, Kelankylä, Rytinki ja Sarajärvi, jotka sijoittuvat lähimmillään korkeintaan 5 km etäisyydelle tuulivoima-alueesta.

Kantaverkkoliityntä suunnitellaan 400 kilovoltin voimajohdolla Rovaniemen Pirttikosken sähköasemalle taikka Nassakan tai Pukasuon tuulivoimahankkeen sähköaseman kautta.

Hankkeen vaihtoehdot

Vaihtoehto VE0: Hanketta ei rakenneta

Vaihtoehto VE1: Alueelle rakennetaan 105 tuulivoimalaa

Vaihtoehto VE2: Alueelle rakennetaan 75 tuulivoimalaa

Voimajohtovaihtoehto SVE1: Kantaverkkoliityntää varten suunnitellaan 400 kV voimajohto Winda Energy Oy:n Pukasuon tuulivoima hankkeen sähköasemalle. Voimajohtoreitin pituus on noin 48,2 km. Kantaverkkoliityntä 400 kV voimajohdolla Pukasuon sähköasemalta Fingridin tulevalle Hervan sähköasemalle lissä on tarkasteltavan Pukasuon tuulivoimahankkeen YVA-menettelyssä.

Voimajohtovaihtoehto SVE2: Kantaverkkoliityntä suunnitellaan 400 kV voimajohdolla Fingridin Pirttikosken sähköasemalle Rovaniemellä. Voimajohtoreitin pituus on noin 60,6 km.

Voimajohtovaihtoehto SVE3: Kantaverkkoliityntää varten suunnitellaan 400 kV voimajohto Metsähallitus Kiinteistökehitys Nassakan tuulivoimahankkeen sähköasemalle. Voimajohtoreitin pituus on noin 17,2 km. Kantaverkkoliittymä 400 kV voimajohdolla Nassakan sähköasemalta Fingridin tulevalle Saunakummun sähköasemalle Simossa tai Pirttikosken sähköasemalle Rovaniemellä on tarkasteltavana Nassakan tuulivoimahankkeen YVA-menettelyssä.

Suunnitellun tuulivoimahankkeen kuvaus ja vaikutustyypit

- **hankkeen kuvaus, tausta ja tavoitteet,**
- arvioitavat vaihtoehdot
- tekninen kuvaus
- liittyminen muihin hankkeisiin
- hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat
- **arvioitavat ympäristövaikutukset, perusteet**
- hankealueen nykytila ja vaikutusten arviointi
- maisema ja kulttuuriympäristö
- arkeologinen kulttuuriperintö
- maa- ja kallioperä sekä topografia
- **pinta- ja pohjavedet**
- ilmasto
- kasvillisuus ja luontotyypit
- linnusto
- muu eläimistö
- Natura 2000 alueet, luonnonsuojelualueet ja niitä vastaavat kohteet
- elinkeinotoiminta
- **ihmisten terveys, elinkeinot ja viihtyvyys**
- liikenne

- viestintäyhteydet ja tutkat
- **meluolosuhteet**
- **valo-olosuhteet**
- muut vaikutukset
- **yhteisvaikutukset** muiden hankkeiden kanssa.

Lausunnot

Ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto

Ohjelma on riittävän kattava, jotta sen perusteella voidaan siirtyä tekemään YVA-selostusta. Tuulivoimahankkeessa on kyse suuresta ympäristöön vaikuttavasta hankkeesta, enimmillään 105 tuulivoimalaa ja vaikutusalue, joka on kooltaan 12 520 hehtaaria. Tuulivoimalat ovat korkeudeltaan noin 350 metriä, joten hanke vaikuttaa laajalti. Ympäristölautakunnan mielestä on suotavaa kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin asioihin:

1. Ranuan alueella on vireillä lukuisia tuulivoimahankkeita, jotka etenkin sähkönsiirron eli rakennettavien uusien sähkölinjojen osalta sijoittuvat osin samoille alueille. Olisi hyvä selvittää eri toimijoiden kanssa tämän rakennustyön yhteisvaikutukset, eli miten nämä hankkeet oikeasti sijoittuvat maastossa toisiinsa nähden ja kuinka paljon ja mille paikoille sähkölinjoja voidaan rakentaa.
2. Em. sähkölinjojen osalta olisi suotavaa, että YVA-selostusvaiheessa lopulliset sähkönsiirtovaihtoehdot olisivat jo selvillä. Sähkönsiirrolle on nyt toisistaan poikkeavia vaihtoehtoja, Ranuan ja Rovaniemen Pirttikoskelle suuntaan sekä toisaalta Nassakan ja Pukasuon tuulivoimahankkeiden sähköasemien kautta lihin tai Simoon. Näillä on varsin suuri ero toisiinsa nähden, joten olisi hyvä, että varsinainen, ehkä todennäköisin vaihtoehto, tulisi selvästi esille.
3. Hankkeen rakentaminen vaatii tienrakentamista sekä maa-aineksen ottamista. Nämä vaikutukset on syytä kuvata riittävästi. Rakentamiseen liittyy runsaasti maa-aineksen sekä tuulivoimalan osien kuljettamista, vaikutus luontoon sekä tieliikenteeseen, sen turvallisuuteen, on syytä kuvata.
4. Hankkeen vaikutuksia alueen elinkeinoihin, kuten metsätalouteen, poronhoitoon sekä matkailuun on hyvä selvittää perusteellisesti.
5. YVA-selostukseen tulevan karttamateriaalin olisi hyvä olla korkeatasoista. Samoin on syytä kiinnittää huomiota tuulivoimaloita esittäviin havainnekuviin. Tähän on syytä erityisesti voimaloiden suuri määrä sekä rakentamiskorkeus.
6. Ohjelmassa esitetyt rakentamisvaihtoehdot ovat realistisia ja toteuttamiskelpoisia sekä määrältään riittäviä.
7. Erityistä huolellisuutta tulee olla arvioitaessa hankkeen vaikutusta asutukseen ja ihmisiin. Melu- ja väkემallinnuksen olisi suotavaa olla mahdollisimman korkeatasoista.
8. Luontoselvityksen tulokset otetaan huomioon hankkeen suunnittelussa ja mikäli hankealueelta löytyy luontoselvityksen aikana erityisiä luontoarvoja, esitetään YVA-selostuksessa rakenteen siirtämistä luonnon kannalta vähempiarvoiselle sijainnille tai esitetään hankealueen pienentämistä.

Terveysuojeluviranomaisen lausunto

Ohjelman mukaan ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa käsitellään hankkeen vaikutuksia ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen. Hankkeen mahdollisia terveysvaikutuksia tarkastellaan mm. liikenne-, melu- sekä varjo- ja välkevaikutusten yhteydessä.

Terveysuojeluviranomainen katsoo, että vaikutusten arvioinnissa ja hankevaihtoehtojen vertailussa tulee huomioida myös vaikutukset talousvedenhankintaan. Ranuan alueella kaksi pohjavesialuetta sijoittuu tuulivoimahankealueelle: vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue Kelankylä (12683502) sekä muu vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue Kupinavaara (12683134). Voimaloita on suunniteltu Kupinavaaran pohjavesialueen välittömään läheisyyteen kummassakin vaihtoehdossa.

Voimajohtoreittivaihtoehtoista SVE3 sijoittuu Kupinavaaran pohjavesialueelle. Kelankylän pohjavesialue sijoittuu alle kilometrin etäisyydelle voimajohtoreitistä SVE1. Rovaniemen alueella (Autti) vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue Pikku-Pajulampi (12699153) sijoittuu voimajohtoreitille SVE2. Muista vedenhankintakäyttöön soveltuvista pohjavesialueista Ranualla Leililampi (12683127) ja Soppanan Välikangas (12683151) sekä Rovaniemellä Elättijoki (12699194) sijoittuvat myös voimajohtoreitille SVE2.

Ohjelman mukaan voimalat tullaan sijoittamaan siten, että lähimpiin asuin- ja vapaa-ajanrakennuksiin pidetään kahden kilometrin vähimmäisetäisyys. Asutuksen lisäksi huomioitavat herkätkohteet (oppilaitokset, sairaalat, ikäihmisten ja erityisryhmien asumisyksiköt) sijaitsevat Ranuan taajamassa lukuun ottamatta Kuhan koulua, joka sijaitsee noin 15 kilometrin etäisyydellä hankealueesta.

Ohjelmassa esitetyistä virkistysrakenteista puuttuvat terveysuojeluviranomaisen valvonnassa olevat yleiset uimarannat, joista lähin (Kuhajärven uimaranta) sijaitsee Kuhan kylässä. Muut kaksi yleistä uimarantaa sijaitsevat Ranuan taajamassa. Ohjelman laadinnassa käytetty Lipas-tietokanta ei ole luotettava lähde näiden suhteen. Havainnekarttoihin on merkitty uimapaikoiksi ranta-alueita, joissa ei ole ylläpidettyä uimarantaa.

Sähkönsiirtoreitin SVE2 pohjoispäässä reitti sijoittuu Auttin asutusalueelle ja reitin liityntäpisteinä toimiva Fingridin Pirttikosken sähköasema sijoittuu Pirttikosken kyläalueelle. Hankkeen yhteisvaikutuksia tulee selvittää muiden sellaisten hankkeiden kanssa, joissa myös tarkastellaan voimajohtolinjavaihtoehtoja Pirttikosken sähköasemalle (pumppuvoimalaitos- ja tuulivoimahankkeet).

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Kangas, johtava rakennustarkastaja

Ympäristölautakunta päättää antaa edellä mainittujen viranomaisten lausunnot valmistelijoiden esitysten mukaisesti.

Tiedoksi

Lapin ELY-keskus

§ 158

Kokouksen päättäminen

Ehdotus

Esittelijä: Hannu Kangas, johtava rakennustarkastaja

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo